KLPs policy for stemmegivning 2025, klima og natur

KLP anser klimaendringer og naturtap både som en direkte finansiell risiko og en systemisk risiko med betydelig konsekvenser for den globale økonomien og KLPs langsiktige interesser. Som en langsiktig ansvarlig investor søker vi å minimere KLPs eksponering for natur- og klimarelatert risiko, og sikre at KLPs finansielle mål nås på en måte som støtter sosial og økonomisk utvikling innenfor planetens tåleevne.

KLP er en aktiv eier som søker å påvirke og motivere selskap til omstilling og gripe mulighetene i det grønne skiftet. Vi forventer at selskapene vi er investert tilpasser sin aktivitet til globale klima -og naturmål, og har utdypet hva dette innebærer i vårt forventningsdokument: KLP's expectations for companies with respect to climate change and the natural environment.

Stemmegivning på generalforsamlinger, inkludert støtte til aksjonærforslag, er et av flere virkemiddel i vår løpende eierskapsutøvelse. Der dialogbasert engasjement ikke gir ønskede resultater, eller selskap over tid ikke viser vilje eller evne til omstilling i tråd med globale klima- og miljømål, vil KLP trappe opp virkemiddelbruken og signalisere behov for kursendring ved stemme mot sittende styre (vi stemmer mot valg av styret eller gjenvalg av styremedlemmer).

I 2023 stemte KLP mot styret i 46 selskaper som ikke hadde lagt frem troverdige klimaomstillingsplaner. Disse 46 var blant de høyest utslippsselskapene i verden, valgt ut og vurdert av Climate Action 100+. Ved starten av 2025 er det oppløftende å se at 25 av disse selskapene har forbedret sine overgangsplaner slik disse er vurdert av Climate Action 100+. KLP har henvendt seg til resten av selskapene og hatt en dialog med de som indikerer vilje til endring. En del av disse er i ferd med å oppdatere sine retningslinjer eller har gitt tilleggsinformasjon.

I sektorer med høy avskogingsrisiko stemte KLP mot styret i 22 selskaper i 2023 på grunn av mangel på klare ikke-avskogingsforpliktelser og risikostyringsprosedyrer (vurdert av Forest 500). KLP har forsøkt å få kontakt med disse selskapene og hatt en dialog med de som har vist vilje til forbedring. Fem av disse har vist konkret fremgang, mens andre er i ferd med å oppdatere policyer eller har gitt oppdatert informasjon.

I tillegg vil KLP støtte aksjonærvedtak i samsvar med våre forventninger: KLP's expectations for companies with respect to climate change and the natural environment.

En vesentlig del av KLPs stemmegivning gjennomføres av ISS, basert på ISS' International Socially Responsible Investing (SRI) proxy voting guidelines. ISS SRI policy'en vil i stor grad innebære støtte til ESG-relaterte aksjonærforslag som ligger innenfor rammen av KLPs eierforventinger og retningslinjer for stemmegivning.

Dessverre observer vi at en rekke selskap ikke forholder seg til behovet for omstilling slik vi forventer. I 2025 vil vi derfor stemme mot styret i selskap med høye utslipp av klimagasser eller høy risiko for å bidra til naturskade uten å demonstrere tilstrekkelig vilje eller evne til å håndtere risiko og negativ påvirkninger av selskapets aktivitet. Konkret vil KLP stemme mot styret i selskap etter følgende kriterier:

1) **Selskapet er blant de som bidrar med de største utslippene, uten å ha en troverdig omstillingsplan.** Climate Action 100+ er en investor ledet organisasjon som vurderer 170 selskap som sammen er ansvarlig for opp mot to tredeler av globale industriutslipp. Selskapene i målgruppen vurderes årlig mot et omfattende sett av indikatorer, og har vært prioritert for koordinert investor oppfølging i minst fem år. Selskapene er dermed svært godt kjent med investorforventningene. En helt grunnleggende forventning er at selskapene i denne gruppen har en troverdig plan for hvordan de vil tilpasse seg en lavutslippsøkonomi i tråd med målene i Parisavtalen. KLP mener mangel på overgangsplan innebærer en uakseptabel risiko, og vil stemme mot styret eller gjenvalg av styremedlemmer der vi har aksjer i selskap vurdert av Climate Action 100+ som ikke oppfyller forventningene*).
2) **Selskapet har høy risiko for å bidra til tropisk avskoging enten direkte eller gjennom sine forsyningskjeder, men mangler grunnleggende rutiner for risikohåndtering.** Forest 500 er et sivilsamfunnsprosjekt som vurderer 350 selskap og 150 investorer med høy risiko for å være knyttet til tropisk avskoging gjennom sin produksjon, forsyningskjeder eller finansering. KLP forventer at selskapene i denne gruppe kommer med en tydelig offentlig forpliktelse om å ikke bidra til avskoging direkte eller gjennom sine forsyningskjeder, og at de følger opp dette gjennom en aktiv strategi med offentlig rapportering. KLP mener vage forpliktelser og mangelfull rapportering innebærer en uakseptabel risiko, og vil stemme mot styret eller gjenvalg av styremedlemmer der vi har aksjer i selskap vurdert av Forest 500 som ikke oppfyller forventingene.

KLP vil i tillegg støtte aksjonærforslag/kampanjer som er konsistente overfor en sektor eller et utvalg av selskap som «follow this» og aksjonærforslag utformet i tråd med «say on climate», samt frittstående selskapsspesifikke aksjonærforslag inne rammen av KLPs forventninger og policy for god selskapsstyring.

På slutten av 2024 vedtok KLP en ny klimastrategi. Strategien vil legge grunnlag for hvordan vi følger opp selskap og stemmer ved generalforsamlinger i tiden fremover.

*) **Climate Action 100+ Sub-indicator 5.1**: *The company has a -decarbonisation strategy that explains how it intends to meet its long and medium-term GHG reduction targets.*
5.1a *The company identifies the set of actions it intends to take to achieve its GHG reduction targets over the targeted timeframe. These measures clearly refer to the main sources of its GHG emissions, including Scope 3 emissions where applicable.*
- KLP vil stemme mot styret eller gjenvalg av styremedlemmer i selskap som ikke har avkarboniseringsstrategi.